

РЕШЕНИЕ

№ 118

гр. , 21.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – П., ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Д.И.П.

при участието на секретаря П.Т.А.
като разгледа докладваното от Д.И.П. Гражданско дело № 20221860100094 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Делото е образувано по искова молба, предявена от Г. А. Б., ЕГН: ***** чрез пълномощника – адвокат Ч. Д. от САК, с която иска осъждане на П. на Р.Б. да му заплати сумата от 3000 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди вследствие на неоснователно повдигнато обвинение, а така също и сумата от 7000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в следствие на същото неоснователно повдигнато обвинение. Претендира и законна лихва върху двете отделни обезщетения, считано от завеждане на исковата молба на 02.07.2021г. до окончателното им изплащане. Претендират се и разноски.

Исковата молба е заведена пред Софийски районен съд, който е извършил размяна на книжа, след което с Определение № 661 от 11.01.2022г. по гр.д. № ***/2021г. по описа на СРС е прекратил производството пред себе си и уважавайки възражението за местна неподсъдност на спора пред СРС, е изпратил делото по подсъдност на Районен съд-П., доколкото чл.7, ал.1 ЗОДОВ определя специална подсъдност по избор на ищеца- пред съда по мястото на увреждане /което евентуално е в гр.П./ или по настоящия му адрес /който е в с.Ч., Софийска област/. Районен съд-П. приема доводите на съдебния състав от СРС, поради което е приел за разглеждане делото пред себе си.

Ищецът твърди в исковата молба, че срещу него е образувано досъдебно производство № ***/21.11.2010г. на РУП-гр.П., като с постановление от 22.11.2010г. бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл.195, ал.1, т.4 във вр. чл.194, ал.1 вр. чл.20, ал.2 вр. ал.1 НК и му била наложена мярка за неотклонение „Подписка“. От Районна П.-П. бил изготвен

обвинителен акт по пр.пр. № ****/2010 по описа на РП-П. /ДП №****/2010г. на РУП-П./, като въз основа на обвинителния акт досъдебното производство било внесено в съда. С разпореждане от 24.11.2011г. в Районен съд-гр.П. било образувано съдебно производство по НОХД № ***/2011г. Наказателното производство срещу ищеца продължило повече от 9 години, като актовете на съда били многократно обжалвани от страните, а при оправдателна присъда- протестирани от П.. Сочи се, че край на наказателното производство е сложен с окончателно решение от 20.01.2020г. на Софийски окръжен съд по ВНОХД № ***/2019г., в което подробно е описана хронологията и движението на досъдебното и съдебното производства, като е потвърдена окончателно оправдателната присъда на Г. Б., постановена по НОХД №66/2016г. на РС-гр.Б.. Според ищеца от постановените съдебни актове било видно, че не е доказано извършването на престъпление от негова страна, но наказателната репресия срещу него продължила повече от 9 години, като е започнала на 21.11.2010г. и приключила едва на 20.01.2020г. Освен това се сочи, че разследването е продължило необосновано дълъг период и така е нарушено и правото на ищеца на разглеждане на делото в разумен срок. Цитира се Тълкувателно решение № 1 от 11.12.2018г. на ВКС по тълк.д. №1/2017г. ОСГК, според което разходваните средства за адвокатско възнаграждение в наказателното производство, приключило с оправдателна присъда или прекратено на основанията, посочени в чл.2, ал.1 ЗОДОВ, са имуществена вреда за лицето, подложено на неоснователна наказателна репресия. Сочи се, че в досъдебната фаза и съдебното производство ищецът е ангажирал един защитник, който го е представлявал съгласно Договор за правна помощ и съдействие, като общият размер на заплатеното адвокатско възнаграждение възлиза на 3000 лв., съобразно доказателствата. Сочи се още, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди пък е свързан с критерия за справедливост, дефинитивно определен в чл.52 ЗЗД и определян винаги съобразно конкретни факти, относими към стойността на вредите. С оглед спецификата на фактическия състав на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, от който произтича отговорността на държавата за вреди, като критерий за преценка се счита, че е въведен и дългият, несъобразен с разумния срок период, през който е продължило наказателното преследване, характерът на престъплението по повдигнатото обвинение, публичното му разгласяване и свързаните с това последици. Сочи се, че когато е образувано наказателното преследване срещу ищеца той е бил на 39 години, а когато е приключило наказателното преследване той е бил вече на 48г. Повдигнатото обвинение срещу ищеца било по чл.195, ал.1, т.4 НК, по което се предвижда „лишаване от свобода“ от една до десет години. Всички тези обстоятелства ищецът твърди, че го довели до емоционален и психически срив, отчаяние и липса на перспектива за развитието му. Претърпените неимуществени вреди ищецът оценява на 7000 лв. Сочи, че от всички факти и доказателства е видно, че П. на Р.Б. несправедливо го е обвинила в деяние, което не е извършил и в рамките на съдебното производство не било доказано, както и че П. е разполагала с всички доказателства още преди внасяне на преписката в съда и е трябвало да прекрати досъдебното производство.

В срока по чл.131 ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор от П. на Р.Б. чрез прокурор от Софийска районна П., до която е изпратена исковата молба. Моли се съдът да има предвид разпоредбата на чл.136, ал.3 ЗСВ, според която П. е единна и централизирана и в този смисъл отговорът се подава от легитимирано лице- прокурор от П. на Р.Б., без да е нужно изрично упълномощаване по реда на чл.32-33 ГПК. Сочи се, че независимо от твърденията на ищеца и търсената защита, не е налице хипотеза на два кумулативно предявени иска, а само на един, тъй като основанието по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ поглъща основанието по чл.2б ЗОДОВ. Според посоченото в отговора, не ставали ясни претенциите и основанието на иска, щом като се посочват две различни наказателни производства- веднъж НОХД № ***/2011г. по описа на РС-П. и НОХД № 66/2016г. на РС-Б.. Заявено е, че щом като производството е приключило с оправдателна присъда, то ищецът е доказал по основание своята претенция по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, но в тежест на ищеца е да докаже и претърпените вреди, непосредствената им връзка с незаконното обвинение, както и техния размер. Ищецът не бил представил доказателства, че е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в унижения, притеснения, стрес, здравословни проблеми, болки и страдания, неудобства и накърнено име и че ако има такива те са непосредствен резултат именно от процесното обвинение. Видно било от посочената справка от НСлСл, че за периода от 2010г. до 2020г. срещу лицето са водени няколко наказателни производства. Видно било от посочената справка от СДВР, че лицето е категоризирано като криминално проявено. Видно било от справката за съдимост на лицето, че същото е осъждано. Не било посочено и никакво доказателство, че по посоченото в исковата молба дело ищецът е бил подложен на наказателна репресия. Освен това нямало и данни спрямо него да е изпълнявана мярка за неотклонение „задържане под стража“, а напротив- за това тежко обвинение му била взета единствено мярка „подписка“. Нямало и доказателства по досъдебното производство да са извършвани спрямо ищеца от органите на П. действия извън правно регламентираните в хода на наказателното производство. Следвало да се отчете и фактът, че делото е образувано от РУП-П. на 22.11.2010г., а обвинение е повдигнато на 24.11.2011г. с внасяне на обвинителен акт в РС-П., т.е. досъдебната фаза, за която отговаря П., била с нормален срок на разследване от около година, предвид че делото е с три обвиняеми лица и по два текста от НК- по чл.195 и чл.345 НК, т.е. делото е било с фактическа и правна сложност. От м.11.2011г. делото било единствено и само в съдебна фаза, за чиято продължителност не следвало да се търси обезщетяване на вреди само от П.. Възражено е и срещу размера на претендираното обезщетение, като прекомерно завишен, тъй като не бил съответен на чл.52 ЗЗД и на аналогични случаи, вкл. такива от практиката на Европейския съд по правата на човека. Освен това, следвало да се има предвид, че оправдателната присъда сама по себе си дава морално обезщетяване и компенсира до известна степен изтърпените страдания. Според ответника не можело да се обоснове присъждането на обезщетение в претендираните завишени размери и не била подкрепена с доказателства причинно-следствената връзка между това наказателно производство и претърпените неимуществени вреди, нито че те са само в резултат на актове и действия на П. на Р.Б.. Възражава се и срещу исканата законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, което се претендира,

поради изтекла погасителна давност на акцесорната претенция. Иск се от съда да постанови решение, с което предявеният иск за неимуществени вреди да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. Алтернативно, ако съдът приеме, че исковата претенция за неимуществени вреди е основателна и доказана, се иска присъденото обезщетение да бъде определено в много по-нисък размер от претендирания. Възражено е и срещу претенцията за обезщетение за имуществени вреди, тъй като по делото нямало приложено адвокатско пълномощно по Закона за адвокатурата и доказателства за заплащане на реално положения адвокатски труд.

В съдебните заседания по разглеждане на делото ищецът Г. А. Б. не се явява, но се представлява от своя упълномощен процесуален представител адв.Ч. Д. от САК, който поддържа исковата молба, а в хода на устните състезания моли съда да уважи предявения иск. Счита, че в хода на съдебните заседания и въз основа на представените документи станало видно, че клиентът му е претърпял определени вреди. Счита, че от материалите по делото бил виден крайно дългият срок, в който е водено досъдебното производство и впоследствие- съдебните производства. Видно било, че здравословното му състояние е влошено, което е пряка последица от неприятностите, които са му създадени и съвпада по време, а проблеми възникнали и в семейството му. Поради това адв.Д. моли съда да уважи исковата молба и да присъди сторените разходи.

Ответникът П. на Р.Б. в съдебните заседания се представлява от прокурор А.А. от РП-Елин Пелин, ТО-П., който оспорва исковата молба по основание и по размер. В хода по същество на делото прокурорът заявява, че счита предявените искове за допустими, но по същество неоснователни. Сочи, че в практиката на ВКС се приема, че обезщетение за неимуществени вреди по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ се дължи за неоснователно повдигане на обвинение срещу наказателноотговорно лице, което впоследствие е било оневинено или наказателното преследване срещу него е прекратено, но това касае случаите на неоснователно повдигане на обвинение. Сочи, че конкретният случай не е такъв, тъй като обвиняемият, заедно с другите двама, е бил задържан от полицейски патрул на РУ-П. в непосредствена близост до открития склад, вещите- предмет на кражбата са били в микробус, управляван от Б., като вътре са били и техническите средства и всичко това е наложило Б. и останалите обвиняеми да бъдат привлечени в това в това им качество, в противен случай непривличането им като обвиняеми би било грубо нарушение на НПК и най-малко би било основание за образуване на дисциплинарно производство срещу разследващите органи, в това число и срещи наблюдаващия прокурор. Прокурорът заявява, че ако съдът счете, че са налице основанията по чл.2, ал.1 ЗОДОВ и исковите претенции са основателни, то тогава оспорва размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди от 7000 лв. като прекомерно завишен, тъй като същото не съответства на чл.52 ЗЗД за твърдените вреди на икономическия стандарт в България, както и на основание съдебната практика в такива случаи, включително и тази на ЕС. Сочи, че вредите следва да са пряка и непосредствена последица от деянието, т.е. да съществува причинна връзка между противоправното деяние и настъпилите вреди, каквито в конкретната хипотеза не са

установени. В случая нямало данни деянието да е разгласявано чрез медиите, нямало данни за увреждане на контактите на лицето в социалния му живот, на положението му в обществото. Единствено имало данни, че това се е отразило на семейния му живот, но доколко това е същинската причина не било сигурно. От приложените доказателства се налагал извод, че наказателното производство в досъдебната му фаза е проведено в разумен срок- около година, а останалата част от наказателното производство е било в съдебна фаза, за което П. не следва да носи отговорност. Относно иска за имуществени вреди прокурорът заявява, че по делото има приложено адвокатско пълномощно, договор за правна помощ, опис на разноските и в този смисъл разноските за адвокатска защита са доказани. Оспорва обаче искането тази сума да се заплати само от П. на Р.Б., защото делото е образувано на 21.11.2010г., на 22.11.2010г. е повдигнато обвинение, а на 24.11.2011г. е внесен обвинителен акт в Районен съд-П. и е било образувано дело от общ характер, поради което досъдебната фаза, за която П. отговаря, е в нормални срокове на разследване- около година, при положение, че делото е с трима обвиняеми за две обвинения по НК. Прокурорът сочи, че от ноември 2011г. делото е било само в съдебна фаза, за чиято продължителност не следва да се търси обезщетение за вреди само от П.. Соци, че освен това нито веднъж делото пред съда не е било отлагано по вина на П., независимо че е било поставено за разглеждане на различни инстанции и от различни състави. Поради изложеното, прокурорът моли съда ако приеме, че исковите претенции са основателни и доказани, да присъди обезщетение в размер, значително по-малък от претендирания, съобразен с времетраенето на наказателното преследване в досъдебната фаза, което е многократно по-малко от това в съдебната фаза.

Съдът, след като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, намира следното от фактическа страна:

Изискано е от РС-Б. и приобщено цялото наказателно производство, проведено срещу Г. А. Б..

Видно от материалите по Досъдебно производство №***/2010г. на РУ-П. е, че същото е образувано на 21.11.2010г. срещу Г. А. Б., М.Н.Д. и М.Ц.К. с първото действие по разследването: оглед на местопроизшествие, по повод съобщение до органите на досъдебното производство за извършено престъпление. По досъдебното производство са извършени множество процесуално-следствени действия (оглед на местопроизшествие, следствен експеримент, разпити на свидетели, включително пред съдия, изготвени са експертизи- оценителна и криминалистична и др.), които няма необходимост да се обсъждат, тъй като наказателният съд е този, който е обсъдил доказателствата. Събирането на този доказателствен материал обаче е отнел около 1 година, видно от материалите. Г. А. Б. е един от тримата привлечени обвиняеми, като първоначалното привлечение е от 21.11.2010г., а прецизираното такова е от 13.07.2011г. и с него Г. А. Б. е бил привлечен като обвиняем за това, че на 20.11.2010г., около 22.30 часа в района на „Водно и хвостово стопанство /ВХС/ Б.- 2“ към „*****“ АД в землището на с.М., Софийска област в съучастие като съизвършител с М.Н.Д. и М.Ц.К., чрез използване на МПС- микробус

„*****“, с рег. № С **** МР, собственост на ЕТ „*****-7 Ц.Ц.“ и използване на техническо средство- газов металорежещ инструмент /резак/ и метален лост, са отнели чужди движими вещи: отпадъчни метални детайли от тръби с общо тегло **** кг., на стойност 0,51 лв. за кг. или всичко на обща стойност 540.60 лв. от владение на „ВХС Б.-2“ към „*****“ АД с.М., Софийска област, без съгласието на представител на фирмата, с намерение противозаконно да ги присвоят- престъпление по чл.195, ал.1, т.4 предл.1 и предл.2 вр. чл.194, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 вр. ал.1 НК. Със същото постановление за привличане спрямо Б. е взета мярка за неотклонение „подписка“. Следва да се посочи обаче, че при разпита на Б. след първото му привличане като обвиняем за престъпление по чл.195, ал.1, т.4 предл.1 и предл.2 вр. чл.194, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 вр. ал.1 НК, той се е признал за виновен и е описал и механизма на деянието, като версията си е изменил по-късно и се е отказал от самопризнанията си, към който момент вече е упълномощил за свой защитник адв.Ч. Д.. Мярка за неотклонение „задържане под стража“ за Б. като обвиняем не е искана и вземана в досъдебното производство. Разследването е предявено на Б. и неговия защитник с протокол от 26.09.2011г. на разследващия полицай, а заключително постановление с мнение за предаване на съд е издадено на 06.10.2011г.

Обвинителен акт за престъпленията, за които Г. А. Б. е бил привлечен като обвиняем, е внесен в РС-П. на 24.10.2011г. и е образувано н.о.х.д. №***/2011г. по описа на РС-П.. Със същия обвинителен акт е било повдигнато обвинение като съизвършители по първото деяние и на М.Н.Д. и М.Ц.К.. Така делото е преминало в съдебната си фаза. С протоколно определение от 18.10.2012г. съдебният състав е прекратил н.о.х.д. №***/2011г. по описа на РС-П. поради допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила във внесения срещу тримата подсъдими обвинителен акт и е изпратил делото на Районна прокуратура-П. за отстраняване на допуснатите съществени процесуални нарушения.

Нов обвинителен акт е внесен в РС-П. на 05.12.2012г. и по него е образувано н.о.х.д. №345/2012г. по описа на РС-П.. С присъда № 100/10.06.2015 г. по н.о.х.д. № 345/2012 г. по описа на РС-П., подсъдимият М.Д. е признат за виновен и осъден за извършено престъпление чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 29, ал. 1, буква „б“, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 от НК, а подсъдимите Г. Б. и М.К. са признати за виновни и осъдени за извършени престъпления по чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 НК.

По жалби на подсъдимите срещу постановената присъда от РС-П. е образувано в.н.о.х.д. № 588/2015 г. по описа на Окръжен съд-С.. С решение на въззивния съд от 12.01.2016 г. постановената присъда е отменена изцяло и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на РС-П. поради констатирани нарушения на процесуалните правила.

В РС-П. е образувано НОХД № 16/2016г., по което обаче производството е прекратено с разпореждане от 20.01.2016г., на председателя на РС-П., поради невъзможност да се образува състав в РС-П. за разглеждане на делото и същото е изпратено на ВКС за решаване делото да бъде разгледано от друг, еднакъв по степен съд.

С определение № 17/05.02.2016 г. на ВКС по ч.н.д. № 115/2016 г., на основание чл. 43, т. 3 от НПК, делото е изпратено за разглеждане от РС-Б..

В РС-Б. е образувано н.о.х.д. № 66 по описа на съда за 2016 г., по което с присъда №15 от 28.04.2017г. посъдимите М.Н.Д., Г. А. Б. и М.Ц.К. са признати за невиновни и оправдани по повдигнатите им обвинения.

Оправдателната присъда е протестирана от прокурор при РП-Б.. По депозирания протест е образувано в.н.о.х.д. № 416/2017 г. по описа на Окръжен съд-С.. С присъда, постановена на 23.10.2017 г., е отменена оправдателната присъда постановена от РС-Б. по н.о.х.д. № 66/2016г., като подсъдимият М.Д. е признат за виновен за извършено престъпление чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 29, ал. 1, буква „б“, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 от НК, а подсъдимите Г. Б. и М.К. са признати за виновни и осъдени за извършени престъпления по чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 от НК.

Срещу осъдителната присъда са подадени касационни жалби от тримата подсъдими, включително от Г. А. Б. и с решение № 65/28.05.2018 г. по к.н.д. № 153/2018 г. на ВКС, въззивната присъда е отменена, тъй като касационната инстанция е намерила отстраними съществени процесуални нарушения в обратната присъда на въззивния съд и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд-С..

При новото разглеждане на делото, с присъда от 08.10.2018 г. по в.н.о.х.д. № 303/2018 г. по описа на ОС-С., постановената присъда от РС-Б. по н.о.х.д. № 66/2016 г. е отменена, като подсъдимият М.Д. е признат за виновен за извършено престъпление чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 29, ал. 1, буква „б“, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от осем месеца. Подсъдимите Г. Б. и М.К. са признати за виновни за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 НК и им е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от по три месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК, е отложено изтърпяването му за срок от три години.

Постановената присъда от въззивния съд е обжалвана от подсъдимите и техните процесуални защитници пред Върховния касационен съд на Р.Б.. С решение № 65/30.07.2019 г., трето наказателно отделение, по к.н.д. № 230/2019 г. е отменена въззивната присъда от 08.10.2018 г., постановена по в.н.о.х.д. № 303/2018 г. по описа на ОС-С. и делото е върнато за ново разглеждане от друг съдебен състав от стадия на съдебното заседание поради констатирано съществено нарушение на процесуалните правила- формиране на фактическите изводи върху ненадлежна доказателствена основа.

При връщане на делото в Окръжен съд-С., там е образувано в.н.о.х.д. с № *** по описа за 2019 г., по което е постановено съдебно решение от 20.01.2020г., с което е потвърдена изцяло оправдателната присъда №15 от 28.04.2017г. на РС-Б. по н.о.х.д. № 66/2016г., като това е и окончателното необжалваемо решение, сложило край на производството срещу тримата подсъдими, сред които и Г. А. Б..

Към исковата молба е представен договор за правна защита и представителство от 21.11.2010г., сключен между Г. А. Б. /доверител/ и Адв.Ч. Н. Д. /довереник/ с предмет: оказване на правна помощ, защита и представителство по ДП № ***/2010г. на РУП-П.. В чл.6 от договора е уговорено възнаграждение, а именно: ал.1 - възнаграждение в размер на 1500.00 лв. за процесуални действия и представителство в досъдебното производство, платими при сключване на договора и ал.2- възнаграждение за представителство и защита пред първа съдебна инстанция 1500.00 лв. и за всяка следваща инстанция по 600 лв. В ал.3 на чл.6 от договора е посочено, че за всяко извършено плащане се издава разписка, а за плащанията по банкова сметка платежното нареждане представлява удостоверятелен документ. Представени са и два броя разписки- едната е от 21.11.2010г. за изплатена на адв.Д. сума от 1500 лв. за представителство по досъдебно производство № ***/2010г. на РУП-П., а другата е от 25.11.2011г. за изплатена на адв.Д. сума също от 1500 лв. за представителство по НОХД № ***/2011г. на РС-П..

Приложена е по делото справка за съдимост на Г. А. Б. от 10.12.2021г., издадена от „Бюро съдимост“ при РС-П., видно от която лицето е осъждано веднъж през 1997г. за престъпление по чл.325, ал.1 вр. чл.26, ал.1 вр. чл.20, ал.2 и чл.54 НК, за което осъждане е реабилитиран по право по чл.86 НК.

Приложено е и писмо рег. № ***** от 10.12.2021г. от СДВР, в което е посочено каква информация фигурира за Г. А. Б. в информационните фондове на МВР, а именно: 2 бр. заявителски материали- един от 1997г. за разпространение на подправени парични знаци и един от 20.11.2010г.- за кражба /деянието, за което е бил оправдан и по повод на което е заведено настоящото гражданско дело/.

Приложена е и справка от Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП) на П. на Р.Б., в която за Г. А. Б. фигурират данни единствено за процесното наказателно производство, по което в крайна сметка той е оправдан и е отразено движението на производството.

Поискан е от страна на ищеца разпит на един свидетел в настоящото производство относно претърпените вреди. Като свидетел е разпитана М.Г.Б.- дъщеря на ищеца Г. А. Б.. Свидетелката твърди, че към края на 2010г., когато тя самата още била непълнолетна, една вечер майка ѝ казала, че баща ѝ има проблеми, като впоследствие разбрали, че срещу баща ѝ има повдигнато обвинение за кражба. Това било първото и единственото, което знаели. Нямали информация за естеството на кражбата към онзи момент и как впоследствие се е развило всичко, но свидетелката твърди, че е била пряк свидетел как на баща ѝ се е отразило това психически. Казва, че на него му било трудно да заспива, бил и неспокоен като цяло. Това се отразило и на брака му с майка ѝ и през 2012г. последвал развод. Причината за развода според свидетелката било неспокойствието на баща ѝ, неговото държане и притесненията за това къде ще си намери работа, тъй като вследствие на обвинението останал и без работа. Свидетелката твърди, че проблемите между майка ѝ и баща ѝ се появили вследствие на обвинението. Здравословното му състояние също било повлияно според свидетелката от това обвинение. Започнали да му падат зъбите. Към

момента твърди, че баща ѝ живее в родната си къща и работи, но има високо кръвно, а наскоро му открили и болест на очите, отключена на нервна почва. Това, което знае за делото на баща си към момента, свидетелката го знае от него, а именно: че в крайна сметка баща ѝ е оправдан.

Ищецът е предоставил и медицински документи, а именно: 10 бр. амбулаторни листове. 8 от амбулаторните листове са извадка от системата на личния лекар на ищеца- д-р Й. с практика в гр.З.. Според амб.л. № ****/06.07.2021г. на Б. е провеждано продължаващо лечение за пареза на лицев нерв. Според амб.л. №13/05.01.2015г., амб.л. №****/17.03.2020г. и амб.л. № 6/04.01.2022г. към тези дати Б. е лекуван от вирусни инфекции. Според амб.л. № 711 от 21.02.2020г. и амб.л. № 2050/14.07.2021г. на тези дати Б. е посетил кабинета на лекаря си за общ профилактичен медицински преглед, при който той е имал оплаквания от нарушения в зрението. Като придружаващи негови заболявания в листовите са отбелязани: хипертонично сърце без застойна сърдечна недостатъчност (МКБ: I11.9), разстойство на зрението, неуточнено (МКБ: H53.9). Според амб.л. № **** от 26.08.2020г. на Б. е поставена диагноза: птоза на двата горни клепача/ миастения, неуточнена (МКБ: H02.4). Според амб.л. № 894 от 24.03.2021г. Б. е насочен за преглед с ортопед поради увреждане на меките тъкани, свързано с натоварване. Амбулаторен лист № 685/08.04.2020г. е издаден от кардиолог- д-р Л.Р., която след преглед е поставила на Б. диагноза „хипертонично сърце без (застойна) сърдечна недостатъчност“ и му е назначила лечение. Посочено е, че артериалната хипертония е известна от няколко години и е лекувана в домашни условия, както и че пациентът е фамилно обременен. Преглед на Б. е извършван и на 27.05.2022г. от специалист по нервни и очни болести при УМБАЛ „А.“- гр. С.. По анамнеза на пациента той се е оплаквал от 2-3 години от „стискане на клепачите на двете очи неволно, като не можел да ги отвори няколко секунди, често мигал“. Съгласно това му е поставена диагноза „идиопатичен блефароспазм“ и е назначен курс на лечение.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира за установено от правна страна следното:

Предявени са два обективно кумулативно съединени осъдителни иска с правно основание чл.2, ал.1, т.3, предл.1 във вр. чл.4 ЗОДОВ във вр. с чл.51 ЗЗД за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди в следствие неоснователно повдигнато от ответника срещу ищеца обвинение. Първоначално ищецът е посочил, че поради неоправдано дългия срок на разследването предявява освен иск по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, още и такъв по чл.2б ЗОДОВ, но в последваща уточнителна молба, а и в съдебно заседание посочва, че несъобразяването с разумния срок е критерий за преценка при фактическия състав на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, т.е. именно във връзка с това навежда предпоставките на чл.2б ЗОДОВ, поради което самостоятелен иск по чл.2б ЗОДОВ не е предявен.

Исковите са допустими.

На основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, П. или Съда при обвинение в извършване на

престъпление, ако лицето бъде оправдано, като отговорността ѝ е обективна.

По двата иска ищецът следва да докаже едновременното наличие на няколко предпоставки за уважаването им: че срещу него е било повдигнато неоснователно обвинение /в случая такова, по което е била постановена окончателна оправдателна присъда от компетентния български съд/; настъпилите за ищеца вреди /имуществени - под формата на заплатени разходи за адвокат и неимуществени - под формата на преживени болки и страдания/; пряката причинна връзка между неоснователното обвинение и претърпените вреди; размерът на понесените от ищеца имуществените и неимуществените вреди.

По основателността на иска за неимуществени вреди:

В конкретния случай ищецът доказано е оправдан по окончателен начин на 20.01.2020г. по повдигнатото му обвинение в престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с ал. 1 НК, поради което е налице основната предпоставка от фактическия състав на чл.2 ал.1 т.3 пр.1 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на Държавата за всички претърпени от ищеца вреди, които са в причинна връзка, т.е. които са пряка и непосредствена последица от неоснователното обвинение срещу него, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностно лице /чл.4 ЗОДОВ/.

Значими за определяне на размера на обезщетението обстоятелства по иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ са: продължителността на воденото наказателно производство, характера, вида и тежестта на деянието, за което е повдигнато обвинението, отражението му върху общественото положение, авторитета, здравословното състояние и професионалната реализация на пострадалото лице, периода на мярката за неотклонение „задържане под стража” и др. /така Решение по гр.д. №1456/12 г. на трето г.о. на ВКС/.

Повдигнатото срещу Г. А. Б. обвинение е за тежко умишлено престъпление по смисъла на чл. 93, т.7 НК. Общо наказателното производство е продължило доста дълго време – близо 10 години, през които ищецът не е бил наясно какво го очаква (макар перспективата за него да е била за условно осъждане, ако все пак се стигне до такова), а наказателното производство (пренасяло се неколkokратно през инстанциите) е било неизменна част от живота му. Макар събраните доказателства относно претърпените от ищеца вреди да не са от такова естество, че да установят някакви драстични негативни промени в живота му, все пак установяват, че в резултат на обвинението ищецът е изпитвал негативни емоции, което е напълно нормална човешка реакция при човек, който се оказва обвиняем, впоследствие и подсъдим по наказателно производство. Тук следва да се отбележи, че не се събраха категорични доказателства, че ищецът е останал без работа вследствие на обвинението, както твърди свидетелката М. Б.а, тъй като това е факт, който подлежи на доказване с писмени доказателства, доколкото за всяко започване и прекратяване на работа се издават писмени документи, с посочване на съответни законови основания. В конкретния случай е напълно недоказано нито какъв е бил професионалният статус на Б. преди да бъде привлечен като обвиняем, нито как и дали положението му в

професионален план се е променило след това. Съдът не може да приеме за еднозначено установено и че разводът на ищеца със съпругата му (за който също не са представени писмени доказателства, от които да се установи както самият факт на развода, така и евентуално причините) е следствие само и единствено на вмененото на съпруга обвинение, макар такива да са твърденията на свидетелката. Тя е била все още непълнолетна през 2012г., когато този развод се сочи, че е станал факт, а децата в едно семейство обинено не биват запознати с всички причини за разрива в отношенията между родителите. Освен това, свидетелските показания на Б.а са прекалено общи, за да установят конкретика във фактите около раздялата и развода на родителите й. Не на последно място, съдът е задължен да преценява показанията на свидетелите-роднини с оглед възможната им заинтересованост от изхода на процеса, съобразно чл.172 ГПК. В случая ищецът се позовава на свидетелски показания на най-близкия свой роднина- дъщеря си, която несъмнено също би имала интерес от осъдително решение в полза на своя баща. Освен това, свидетелката съобщава пред съда за преживявания на баща си- здравословни и семейни, като обаче изводът й, че те са следствие на воденото срещу него наказателно производство, представлява по-скоро предположение, тъй като за самото производство тя самата казва, че не е знаела много. Здравословните проблеми следва да се докажат с медицински документи. В случая има представени само амбулаторни листове, половината от които установяват общи заболявания на ищеца в периода 2015г.-2022г. – напр. вирусни инфекции, с които всеки човек се сблъсква и които няма как да бъде установено, че имат общо с наказателното производство срещу Б.. Част от амбулаторните листове свидетелстват за това, че Б. страда от хипертония, като пак от тях обаче се установява, че той е фамилно обременен с това заболяване. Друга част от амбулаторните листове установяват проблем с очите при Б., свързан със спазми на клепачите, който проблем не може да се счете за незначителен, но оплакванията не са свързани с отклонения нито в зрението, нито във функцията на самите очи. Все пак заболяването е такова на нервите и следва да се отчете, че вероятна причина е нервното пренапрежение у ищеца. Според свидетелските показания на М. Б.а, след повдигане на обвинението срещу баща й, зъбите му започнали да падат. Няма обаче нито един медицински документ, отразяващ зъбния статус на ищеца, за да се установи истинността на това твърдение. От представената медицинска документация, освен това, не се установява нито веднъж, за процесния период 2010г.-2020г. ищецът да е постъпвал и престоявал в болница/лечебно заведение с каквито и да е оплаквания, още по-малко заради сериозни животозастрашаващи или трудно лечими състояния. Дори може да се каже, че за такъв дълъг период отразените негови посещения при лекар са значително малко, някои от които- за профилактични прегледи. Няма представени доказателства Б. да е с трайно намалена работоспособност. В този смисъл, здравословното състояние на ищеца Б., макар несъмнено да е получило отражение от психичния дискомфорт, който е изпитвал поради качеството си на обвиняем/подсъдим, не е драстично влошено, нито необратимо засегнато. Такъв резултат върху здравето му не се установява, а и дори да се счита, че хипертонията и проблемите с очите са именно такъв резултат, то не може да се счете за несъмнено доказано, че те са следствие от неоснователното обвинение спрямо него. На следващо място, преценка

следва да се извърши и за това дали обвинението, по което Б. е бил оправдан, е дало рефлекс върху положението му в обществото или пък собственото му самовъзприятие. Доказателства за това Б. да е бил лице с високо обществено положение или уважение в обществото не са представени. Не са събрани и доказателства обвинението спрямо него да е станало обществено достояние и той да е бил отхвърлен или порицан от обществото. На самооценката на Б. съдът също не счита, че обвинението е повлияло драстично, тъй като се установява, че той има криминалистична регистрация още от 1997г. и че е бил веднъж преди това вече осъждан, макар и доста преди повдигане на обвинението от 2010г. спрямо него, т.е. има данни за отклонения в поведението му от правовия ред, като не за пръв път той се сблъсква с правораздавателната система, за да може това да повлияе на психиката му по непознат за него начин. Затова именно той не е изпитал от процесното обвинение моралното страдание на неосъждан човек, нито е уронен престижът му в обществото. Не е в компетентността на настоящия съд да преценява доказателствата по наказателното дело, но не без значение е фактът, че при първоначалното му привличане като обвиняем, Б. е направил пълни самопризнания относно инкриминираното деяние, които не следва да се преценява от какво са били мотивирани, но с тях от една страна е дал солидно основание на разследващите органи да го сметат причастен към престъплението, а от друга страна е показал, че идеята да е извършител на престъпление не е нещо извън неговата психика и представи. От важните фактори при преценката какви вреди е претърпял пострадалият е и това дали спрямо него е имало взета мярка за неотклонение и за какъв срок. В случая спрямо Б. се установи, че никога не е взимана мярка за неотклонение по-тежка от „подписка“ (която се състои единствено в поемане на задължение от обвиняемия, че няма да напуска местоживеенето си без разрешение на съответния орган). Той не е бил задържан под стража дори и за един ден, което задържане да го постави в среда, в която той не е попадал и да доведе до прекомерен стрес за него.

Всички гореобсъдени обстоятелства навеждат на извод, че ищецът Б. е потърпевш от неоснователно повдигнато обвинение, по което е проведено необосновано дълго наказателно производство, завършило с оправдателна присъда /макар голяма част от съдебните състави, разглеждали делото, да са били на противоположно становище относно вината на Б./, което неминуемо е донесло за него несигурност относно бъдещето и неудобства, по-големи от обичайните за един гражданин, свързани именно с вмененото му качество на обвиняем/подсъдим за престъпление. Тези неудобства обаче не се доказва да са рефлектирали върху живота му по толкова съществен начин, колкото се твърди, а по-скоро са причинили вреди, съизмерими на половината от претендираната сума- 3500.00 лв., доколкото са търпени доста дълго във времето, но не са били с голям интензитет. Такъв размер на обезщетението, според установения в съдебната практика критерий, се присъжда при претърпени от лицето обичайни за състоянието му вреди, както е в случая.

Прокурорът, представител на П. в съдебното производство, наведе доводи за неоснователност на претенцията, които следва да се обсъдят накратко. Той счита, че П. е изпълнила стриктно правомощията си и в съответствие с тях е внесла обвинение в съда в

разумен срок, поради което няма основание тя да носи отговорност или ако има такава, то отговорността следва да е споделена със Съда, в чиято фаза производството се е забавило необосновано дълго. Сами по себе си тези доводи и разсъждения са напълно основателни ако обаче производството бе по чл.26 ЗОДОВ, каквото в случая не е. Разумният срок за приключване на производството в действителност е нарушен от Съда, а не от П., но искът в случая е с основание чл.2, ал.1, т.3, предл.1 ЗОДОВ- за това, че срещу Б. е било повдигнато неоснователно обвинение, по което е оправдан. Макар настоящият състав в случая да е с дълбоко убеждение, че П. е събрала нужния набор от доказателства и е повдигнала едно доказателствено обезпечено към онзи момент обвинение, крайният изход на наказателното производство- постановена окончателна оправдателна присъда /която не подлежи на допълнителен коментар/, предопределя основателността на настоящия иск, а предпоставките за преценка на размера му вече бяха обсъдени. Както бе посочено, принципът на справедливостта в случая, прогласен от чл.52 ЗЗД, налагат извод за справедлив размер на обезщетението от 3500 лв., който следва да се присъди ведно със законната лихва от 02.07.2021г. /датата на завеждане на исковата молба/, от когато е поискано до окончателното изплащане на сумата, а в останалата част- до пълния предявен размер от 7000 лв., искът следва да бъде отхвърлен. Тук следва да се отбележи, че това обезщетение ще бъде вменено в задължение на Държавата, поради което е без значение дали П. или Съдът на Р.Б. ще бъдат посочени като отговорния за заплащането му държавен орган, но прецизността изисква в случая осъденият орган да е този, който по една или друга причина е взел неправилно решение за повдигане на обвинение спрямо ищеца за деяние, за което впоследствие бива оправдан.

По основателността на иска за имуществени вреди:

Относно наличието на основание за уважаване на този иск, важат същите разсъждения, като тези, направени относно иска за обезщетение за неимуществени вреди и по-конкретно: че основанието произтича от факта на оправдателната присъда, постановена спрямо Г. Б. през 2020г., за който факт никоя от страните не спори. Следователно, в случай, че се установи, че Б. е претърпял имуществени вреди, то те следва да бъдат репарирани. От представените пред настоящия съд доказателства категорично е видно, че в рамките на целия наказателен процес /от досъдебното производство до влизане в сила на крайната оправдателна присъда/ Б. е бил защитаван от правоспособен адвокат- адв. Ч. Д., който го представлява и в настоящото производство. Сумата, за която има доказателства, че е била заплатена на адв.Д. в наказателния процес, е общо 3000.00 лв. Както правилно е посочено в исковата молба, според мотивите на Тълкувателно решение № 1 от 11.12.2018г. на ВКС по тълк.д. №1/2017г. ОСГК, изразходваните средства за адвокатско възнаграждение в наказателното производство, приключило с оправдателна присъда или прекратено на основанията, посочени в чл.2, ал.1 ЗОДОВ, са имуществена вреда за лицето, подложено на неоснователна наказателна репресия. Според същото ТР съдът би могъл да определи обезщетение и в размер по-малък от заплатения от лицето адвокатски хонорар, което намаление е с оглед особеностите на всеки конкретен случай. В случая обаче такава

намаляване на сумата не е поискано, не са посочени основания за това, а и според съда сумата от 3000 лв. за процесуално представителство и защита, продължила близо 10 години, е разумна и не следва да се намалява. Поради това искът за обезщетяване на имуществените вреди, претърпени от ищеца, следва да бъде уважен в пълен размер, ведно със законна лихва от 02.07.2021г. /датата на завеждане на исковата молба/, от когато е поискано до окончателното изплащане на сумата. #

По разноските:

С оглед изхода на делото и на осн. 10, ал.3 ЗОДОВ, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца и разходите в настоящото гражданско производство – държавната такса в пълен размер и адвокатски хонорар, съразмерно на уважения размер на претенциите. Доказано заплатените от ищеца разноски са в размер на 840 лв., от които 10 лв. за държавна такса и 830 лв. за адвокатски хонорар. Изчислени, по начина, който законът определя, дължимите на ищеца разноски са в общ размер на 549.50 лв. /от които 539.50 лв. за адвокатски хонорар, изчислен съразмерно и пълната сума от 10.00 лв. за заплатена държавна такса/, като това е сумата, която следва да му се присъди за извършените разходи в настоящото производство.

Така мотивиран, Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.2, ал.1, т.3 вр. чл.4 ЗОДОВ вр. чл.51 ЗЗД, П. НА Р.Б., с адрес: гр.С., бул. „*****“ №2 ДА ЗАПЛАТИ на Г. А. Б., ЕГН: ***** сумата от **3500.00 лв.** /три хиляди и петстотин лева/, представляваща обезщетение за претърпени **неимуществени вреди** вследствие на обвинение в извършване на престъпление по чл.195, ал.1, т.4 предл.1 и предл.2 вр. чл.194, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 вр. ал.1 НК по ДП №***/2010г. по описа на РУП-П. към ОДМВР-С., пр.пр. №1437/2010г. по описа на Районна П.- П., за което Б. е оправдан, като с влязло в законна сила на 20.01.2020г. съдебно решение по в.н.о.х.д. №***/2019г. по описа на Софийски окръжен съд е потвърдена оправдателната присъда №15 от 28.04.2017г. на Районен съд -Б. по н.о.х.д. № 66/2016г. , **ведно с законната лихва върху главницата, считано от 02.07.2021г.** до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над 3500.00 лв. до **пълния предявен размер от 7000.00 лв.**, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА, на основание чл.2, ал.1, т.3 вр. чл.4 ЗОДОВ вр. чл.51 ЗЗД, П. НА Р.Б., с адрес: гр.С., бул. „*****“ №2 ДА ЗАПЛАТИ на Г. А. Б., ЕГН: ***** сумата от **3000.00 лв.** /три хиляди лева/, представляваща обезщетение за претърпени **имуществени вреди** под формата на заплатен адвокатски хонорар за защита по обвинение в извършване на престъпление по чл.195, ал.1, т.4 предл.1 и предл.2 вр. чл.194, ал.1 вр. чл. 20, ал.2 вр. ал.1 НК по ДП №***/2010г. по описа на РУП-П. към ОДМВР-С., пр.пр. №1437/2010г. по описа на Районна П.- П., за което Б. е оправдан, като с влязло в законна сила на 20.01.2020г.

съдебно решение по в.н.о.х.д. №***/2019г. по описа на Софийски окръжен съд е потвърдена оправдателната присъда №15 от 28.04.2017г. на Районен съд - Б. по н.о.х.д. № 66/2016г. , ведно с законната лихва върху главницата, считано от **02.07.2021г.** до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА, на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, П. НА Р.Б., с адрес: гр.С., бул. „*****“ №2 ДА ЗАПЛАТИ на Г. А. Б., ЕГН: ***** сумата от **549.50 лв.** /петстотин четирийсет и девет лева и петдесет стотинки/ - разноси по делото, съразмерно на уважената част от исковете.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба в 2-седмичен срок от съобщаването му на страните пред Софийски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – П.: _____